

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til rigsdagsbeslutning

vedtoges enstemmigt med 86 stemmer.

Formanden: Da der nu er vedtaget enslydende beslutninger af begge ting, vil der blive givet ministeren for handel, industri og søfart meddelelse herom.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ligbrænding.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 359).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Justitsministeren (Steincke): Jeg har her ved den ære for det høje folketing at forelægge forslag til lov om ligbrænding, således som dette er vedtaget i det høje landsting den 17. marts.

Interessen for ligbrænding har siden udfærdigelsen af den nugældende lov af 14. marts 1931 været i stadig og betydelig stigning. Dette ses bedst af, at antallet af ligbrændinger i året 1948 var på det nærmeste tre gange så stort som i 1931, i 1948 6 407 d. v. s. 17,7 pct. af alle bisættelser. I betragtning af, at der kun findes 20 krematorier i landet, må dette siges at være en temmelig høj procent. Efter ligbrændingsforeningens oplysninger skal det endda være den højeste ligbrændingsprocent i Europa, og det til trods for, at adgangen til at træffe bestemmelse om ligbrænding efter den danske lov er betydelig snævrere end efter en del andre europæiske landes lovgivning, f. eks. svensk og norsk ret. Med hensyn til antallet af krematorier kan jeg iøvrigt oplyse, at der fra en række byer foreligger ønske om at få oprettet krematorier, og at opførelsen af disse kan ventes påbegyndt, såsnart byggesituationen tillader det. Der må da imødeses en ny stigning i antallet af ligbrændinger, idet erfaringerne har vist, at interessen for ligbrænding er størst i de byer, hvor der findes krematorier. Jeg kan til belysning heraf nævne, at der i København i 1947 benyttedes ligbrænding ved 42,8 pct. af alle bisættelser.

Det er på denne baggrund, Dansk Ligbrændingsforening har rettet henvendelse til justitsministeriet om at få adgangen til at træffe bestemmelse om ligbrænding udvidet ud over den nugældende lovs

regler. Da også justitsministeriet fandt, at udviklingen siden 1931 har vist en sådan stigning i interessen for ligbrænding, at der var grund til nu at tage loven fra 1931 op til revision, har man udarbejdet dette lovforslag, hvorefter der på tre punkter er åbnet videre adgang til at træffe bestemmelse om ligbrænding.

Det er således for det første foreslået, at den afdødes nærmeste, nemlig hans ægtefælle eller — hvis han var ugift og under 21 år eller ikke var ved sin fornufts fulde brug — den, der ved hans død eller hans fyldte 18. år havde forældremyndigheden over ham, skal kunne træffe bestemmelse om ligbrænding, selvom afdøde ikke selv personlig har udtalt ønske om at få sit lig brændt. I det oprindelige forslag, der blev forelagt landstinget, var kredsen af slægtninge, der kunne træffe denne beslutning, noget videre, men et stort flertal i landstingets udvalg nåede til enighed om den her fremsatte formulering, som jeg har kunnet tiltræde. Det er måske også på dette område forsigtigst at gå noget langsomt frem, for, som konen sagde: Når man nu engang er vant til at blive begravet på den gamle façon, så kniber det med at gå over til den nye.

Efter den gældende lov kan ligbrænding kun foretages, når afdøde inden sin død på en eller anden måde udtrykkeligt har tilkendegivet ønske om at få sit lig brændt. Ligbrændingsforeningen har oplyst, at der meget ofte forekommer tilfælde, hvor den afdødes ægtefælle eller forældre nærer et stærkt ønske om at få ligbrænding foretaget, og hvor man efter de foreliggende oplysninger har grund til at antage, at dette stemmer med afdødes ønske, at det i hvert fald ikke strider mod hans ønske, men hvor ligbrænding dog — til sorg for de efterladte — altså ikke kan gennemføres på grund af den gældende lovs regler.

Det er sådanne tilfælde, nærværende forslag tager sigte på. Der skal derimod ikke kunne bestemmes ligbrænding i tilfælde, hvor afdøde inden sin død har tilkendegivet, at han ikke ønsker sit lig brændt, eller hvor det vides, at ligbrænding ville være i strid med hans religiøse overbevisning, således som det f. eks. er tilfældet for katolikernes vedkommende. En udtrykkelig bestemmelse herom er da også optaget i forslaget. For at sikre overholdelsen af denne bestemmelse er det foreslået, at de pårørende, der altså træffer bestemmelse om ligbrænding, skal afgive en erklæring på tro og love om, at der dem bekendt ikke foreligger en sådan hindring for at bestemme ligbrænding.